

Olulisemad muudatused õigusloome menetluses ja normitehnikas, mis tulenevad 1. jaanuaril jõustunud **hea õigusloome ja normitehnika eeskirjast**, on järgmised:

- enne eelnõu koostamist analüüsitakse (võimaluse korral koostöös sihtrühma esindajaga) probleemi olemust ning selle parimaid võimalikke lahendusi. Alustatakse probleemi ning lahenduste valiku kaardistamisest ning määratletakse nendega kaasnevad olulised mõjud, koostades seaduseelnõu **väljatöötamiskavatsus (VTK)**. VTK koostamisel on mõjude kaardistamisel abiks **kontrollküsimustik ja VTK vorm**. Mõju hindamisel on abiks VV relemendi § 5 lg 2 alusel kinnitav **mõjude hindamise meetodika** (hetkel veel eelnõu). Sihtrühma ja avalikkuse kaasamine toimub relemendi § 4 lg 2 alusel kehtestatud **kaasamise hea tava** korras. VTK kooskõlastatakse ministriumidega ning alles seejärel asutakse eelnõu koostama ja põhjalikumalt mõju hindama. Põhjalikumalt hinnatud oluliste mõjude osas koostatakse ja lisatakse seaduseelnõu seletuskirjale **mõjude analüüsi aruanne** (§ 46 lg 3). Kõigi põhimõttelise tähendusega seaduseelnõude normide kujundamise eel koostatakse eelnõu õiguslikke valikuid kajastav eelnõu **kontseptsioon**. VTK, kontseptsiooni ja eelnõu kooskõlastamine toimub VV relemendi § 6 järgi;
- kavandatud on regulatsioon seaduse rakendamisest tulenevate mõjude **järelhindamiseks** (§ 1 lg 6). Sellega määratakse kindlaks, millal ja missugune institutsioon teeb õigusakti mõjude järelhindamise, et kontrollida regulatsiooni toimivust. Järelhindamisel analüüsitakse, kas praktikas saavutati selline tulemus, mis eelnõu koostamisel eesmärgiks seati. Järelhindamise aruanne esitatakse Riigikogule, Justiitsministeeriumile ja puudutatud huvirühmadele;
- lähtudes Riigikohtu lahendist 3-4-1-8-09 on lisatud nõue määratleda kohalikele omavalitsusele kohustuste panemisel eelnõus selgelt, et kohustus on riiklik kohustus, mille kulud vastavalt kohaliku omavalitsuse korralduse seadusele kaetakse eraldistega riigieelarvest (§ 6 lg 2);
- seaduse muutmisel või kehtetuks tunnistamisel on loobutud tervikteksti avaldamismärke esitamisest. Avaldamismärget võib endiselt kasutada, kui on vajalik eristada nt samanimelisi seadusi, kuid sellisel juhul kasutatakse seaduse Riigi Teatajas avaldatud algteksti avaldamismärget (§ 30). Teave selle kohta, millist seaduse redaktsiooni muudetakse, esitatakse seletuskirja sissejuhatavas osas (§ 41 lg 4 p 4);
- kui Riigikogu poolthälteenamust nõudev seaduseelnõu eeldab Riigikogu koosseisu häälteenamust nõudva seaduse muutmist, siis on lubatud viimase muudatus esitada sama seaduseelnõu rakendussätetes ja sel juhul märgitakse seletuskirjas, et seaduseelnõu vastuvõtmiseks on vajalik Riigikogu koosseisu häälteenamus (§ 33 lg 3);
- nn paketteelnõude vältimiseks on säte, mis välistab iga-aastase riigieelarve seadusele teiste seaduste muutmise või kehtetuks tunnistamise sätete lisamise (§ 33 lg 5) ning ühtlasi nähakse ette, et ühe eelnõuga võib muuta vaid selliseid erinevate seaduste sätteid, mis on seotud ühise reguleerimisobjekti või eesmärgiga (§ 32 lg 3);
- seletuskirja (SK) osa „Sissejuhatus“ (§ 41) on jaotatud kolme ossa: sisukokkuvõtte (lg 2), eelnõu ettevalmistaja (lg 3) ja märkused (lg 4). Sisukokkuvõttes tutvustatakse lühidalt, viitamata konkreetsele sättele, kasutamata erialakeelt ja lühendeid, eelnõu põhisisu, eesmärki ja oodatavat mõju. See võimaldab saada eelnõust kiire ülevaate ja võiks olla sama tekst, mis praegu esitatakse memona VIISI tutvustuse tarbeks.;
- SK puudutatavat osa on täiendatud valitsuse algatavate eelnõude puhul kohalduvate nõuetega, nt eelnõu vastavus VTK-le, kontseptsioonile (§ 42 lg 2), eeldatavate mõjude põhjalikum kajastamine (§ 46 lg 3, § 65 lg 2), rakendusaktide detailsemate kavandite esitamine (§ 48 lg 2).

Määruse nõuete astmelise rakendamise täpsem kord on eeskirja §-s 66. Seni kehtinud normitehnika eeskirja nõuete järgi võib koostada eelnõu, mille väljatöötamist on alustatud enne käesoleva määruse jõustumist ja mis esitatakse kooskõlastamiseks aastal 2012.

Pikenenud on ka kooskõlastustähtajad akti liigiti. VV reglemendi § 7 järgi eelnõu või muu küsimus kooskõlastatakse või jäetakse põhjendatult kooskõlastamata üldjuhul viieteistkümne tööpäeva jooksul, Justiitsministeeriumis üldjuhul kahekümne tööpäeva jooksul, ministri määruse eelnõu kooskõlastamise tähtaeg on üldjuhul kümme tööpäeva.